**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ
САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ**

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРУ

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

**АЛМАЛЫ-САЛМАЛЫ ПРОТЕЗДЕР
ДАЙЫНДАУ ТЕХНИКАСЫ**

0304000 - «СТОМАТОЛОГИЯ» мамандығы

0304023 - «Дантист» біліктілігі

Сағат көлемі – 220

Астана 2010

Автор:

Г.Ә. Балмағанбетова – «Қарағанды мемлекеттік медицина университеті» РМК қарамағындағы медицина колледжінің арнайы пәндер оқытушысы.

Сарапшылар:

1. А.А. Косиева – «Қазіргі технологиялар медициналық орталығы» ЖШС директоры, дәрігер-стоматолог;
2. А.К. Садықов – «Садық АК» ЖШС директоры, дәрігер-стоматолог.

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар республикалық орталығы мен «Қарағанды мемлекеттік медицина университеті» РМК қарамағындағы медицина колледжі ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН.

2 Алғаш рет ЕНГІЗІЛГЕН.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 0307000 - «Ортопедиялық стоматология» мамандығы 0307023 - «Дантист» біліктілігі бойынша 2010 жылғы Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2010 жылғы 5 тамызындағы № 604 бұйрығымен бекітілген.

6 Литература и средства обучения**6.1 Основная литература:**

1. Зубопротезная техника: учебник. / под ред. М.М. Расулова, Т.И. Ибрагимова, И.Ю. Лебедеко, И.М. Расулова. – М., 2009. – 448 с.
2. Копейкин В.Н., Демнер Л.М. «Зубопротезная техника». – Москва, «Медицина», 2010.
3. Лекции по ортопедической стоматологии: учебное пособие / под ред. проф. Т.И. Ибрагимова. – М., 2010. – 208 с.
4. Съёмные протезы: учебное пособие. Миронов М.Л. – М., 2008. – 456 с.

6.2 Дополнительная литература:

1. Восстановление полной утраты зубов. Варес Э.Я. – Донецк, 2001.
2. «Руководство для зубных техников». Погудин В.С., Пономарев В.А. – М., 1993.

6.3 Средства обучения:

- дидактические и наглядные пособия;
- тесты на бумажном и электронном носителе;
- учебно-методические пособия на бумажном и электронном носителе;
- диапозитивы, учебные фильмы;
- комплект тематических плакатов;
- ТСО.

4 Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса

Выбор образовательных технологий должен быть обусловлен спецификой содержания предмета «Техника изготовления съёмных протезов», направлен на формирование у обучающихся знаний, умений и навыков в области проведения клинико-лабораторных этапов изготовления съёмных протезов в пределах компетенции дантиста (см. ГОСО, образовательную программу).

При проведении практических занятий предусматривается деление групп на подгруппы численностью обучающихся не более 8 человек.

При обучении рекомендуется использование современной учебно-методической литературы, новых учебных и справочных пособий, электронных учебников, мультимедийных обучающих программ.

5 Контроль планируемого результата обучения

Форма контроля знаний включает исходный, текущий, промежуточный и итоговый контроль. Для проверки уровня усвоения обучающимися содержания программного материала используются современные средства и методы контроля: тестовые задания, письменный и устный опрос, ситуационные задачи и др. Предусмотрено право выбора на формы проведения контроля. Промежуточная аттестация по предмету проводится в соответствии с рабочими учебными планами, разработанными на основы государственного общеобязательного стандарта образования. Итоговой формой контроля по данной дисциплине является экзамен. Экзамен проводится за счет времени, отводимого на экзаменационную сессию.

МАЗМҰНЫ

1. Түсініктеме жазба	6
2. Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері	7
3. Пәннің тақырыптық жоспары және мазмұны	10
4. Білім беру үдерісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар	24
5. Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау	24
6. Әдебиеттер және оқу құралдары	25

Осы үлігілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Осы үлгілік оқу бағдарламасы 0304000 - «Стоматология» мамандығы, 0304023 - «Дантист» біліктілігі бойынша Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына (МЖМБС) сәйкес әзірленген.

«Алмалы-салмалы протездер дайындау техникасы» пәнін оқыту болашақ маманның кәсіптік құзиреттілігін қалыптастырудың ажырамас бөлігі болып табылады.

Оқу уақытының жалпы көлемі - 220 сағат, оның ішінде:

- теориялық сабақтарға - 50 сағат;
- практикалық сабақтарға - 170 сағат бөлінген.

Тараулар мен тақырыптар тізбесін оқып-үйрену қажетті болып табылады және қысқарту тарапынан өзгертулер енгізілмейді, тарауларды (тақырыптарды) тереңдету (немесе) кеңейту тарапынан өзгертулер енгізілуі мүмкін.

Тарауларды оқып-үйренуге бөлінген оқу уақытының көлемі тек ұсыныс ретінде ғана, тараулар мен тақырыптардың мазмұнын сақтай отырып өзгертулер енгізілуі мүмкін.

Білім алушылардың базалық, кәсіптік және арнайы құзиреттіліктерді қалыптастыруына байланысты МЖМБС–на сәйкес модульдік оқыту құрылымы енгізіледі. Білім беру ұйымының оқу жұмыс бағдарламаларын дайындау кезінде үлгілік оқу жоспарында бөлінген оқу уақытының көлемін, циклге берілген (ҚР МЖМБС 4.05.-2008 «Орта білім. Техникалық және кәсіптік білім беру. Негізгі ережелер) оқу уақытының көлемін сақтай отырып, 15-25%-ға өзгертуге құқық береді.

Үлгілік оқу бағдарламасы «Анатомия», «Тіс техникалық материалтану» пәндері бойынша білім алушылардың біліміне, іскерліктеріне және дағдыларына негізделген.

Бағдарлама келесі клиникалық пәндермен интеграцияны қарастырады: «Тістер мен ауыз қуысы ауруларының алдын алу және оларды емдеу», «Алынбайтын протездер дайындау техникасы», «Ортодонтия құрылымдарны дайындау техникасы», «Тіс патологиясы мен жалпы патология негіздері».

Үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру кезінде дидактикалық материалдар мен көрнекі құралдарды, кестелерді, диапозитивтерді, оқу және оқу-әдістемелік құралдарды қолдану қарастырылады. Бағдарламада алмалы-салмалы протездерді дайындау техникасына, заманауи протездеу талаптарын енгізуге ерекше назар аударылған.

Сабақты өткізу түрлері:

- сабақ оқу орындарының кестелері бойынша өткізіледі (теориялық, практикалық және жеке, білім алушылардың сабақтан тыс уақыттағы өзіндік жұмысы). Оқу үдерісінің әртүрлі формаларын (іскер ойындар, сабақ – конференция, клиникалық жағдайларды үлгілеу сабағы және т.б.) қолдана отырып сабақ өткізуді қарастырады.

Тема 36 Починка при трещинах базиса протеза

Должен уметь:

- замешать гипс, отлить фиксирующую модель, обработать линию трещины, произвести формовку, паковку, полимеризацию, обработку, шлифовку и полировку протеза.

Тема 37 Починка при линейном переломе базиса протеза.

Должен уметь:

- сопоставить отломки, уметь оценить, склеивание клеем, отливка фиксирующей модели, произвести формовку, паковку, полимеризацию, обработку, шлифовку и полировку протеза.

Тема 38 Починка базиса съёмного протеза путем добавления искусственного зуба или переноса кламмера

Должен уметь:

- отлить модель, изогнуть кламмер, произвести формовку, паковку в зависимости от применения пластмассы (холодного или горячего отверждения).

Тема 39 Перебазировка при несоответствии внутренней поверхности базиса тканям протезного ложа

Должен уметь:

- сошлифовать внутреннюю поверхность протеза, замешать слепочную массу, снять слепок, отлить модель со слепка, произвести гипсовку, выплавку воска, формовку, паковку, полимеризацию, обработку, шлифовку протеза.

Тема 40 Зачетное занятие

Тема 29 Показания и техника изготовления протезов с металлическими базами

- поэтапно изготовить протез с металлическим базисом;
- изготовить протез методом штамповки и методом литья.

Тема 30 Показания и техника изготовления протезов с 2-х слойным базисом

Должен уметь:

- поэтапно изготовить протез с 2-х слойным базисом на ранее изготовленный съёмный пластиночный протез;
- поэтапно изготовить протез с 2-х слойным базисом на новый съёмный пластиночный протез.

Тема 31 Изготовление съёмных пластиночных протезов на беззубые челюсти в их прогнатическом соотношении (ложная, истинная, прогения)

Должен уметь:

- последовательно изготовить съёмный пластиночный протез при ложной прогении;
- сделать постановку искусственных зубов, меняя местами жевательные зубы;
- изготовить базисы для истинной прогении;
- сделать постановку искусственных зубов, добиваясь максимального контакта зубов-антагонистов.

Тема 32 Изготовление съёмных пластиночных протезов на беззубые челюсти в их прогнатическом соотношении (ложная, истинная)

Должен уметь:

- изготовить базисы для ложной прогнатии, сделать постановку искусственных зубов учитывая особенности расположения челюсти;
- изготовить базис для истинной прогнатии;
- сделать постановку искусственных зубов, добиваясь максимального контакта антагонизирующих зубов.

Тема 33 Изготовление съёмных пластиночных протезов на беззубые челюсти в перекрестном прикусе

Должен уметь:

- конструировать протез по сферической плоскости.

Тема 34 Техника изготовления цельнолитого пластиночного протеза

Должен уметь:

- последовательность изготовления цельнолитого пластиночного протеза.

2 Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері

Білім беру бағдарламасында және стандартта жоспарланған оқыту нәтижелері	Үлгілік оқу бағдарламасында жоспарланған нәтижелер
<p>Білім алушы:</p> <p>Базалық:</p> <p>БҚ 1. Жұмыс орнын ұйымдастыруда;</p> <p>БҚ 2. Техникалық қауіпсіздік ережелерін сақтауда;</p> <p>БҚ 3. «Медициналық қызметкер» және «науқас» арасындағы өзара қарым – қатынасты қалыптастырудың негізгі модульдерін пайдалануда;</p> <p>БҚ 4. Ауруды алдын алуда, денсаулықты күшейтуге және салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған гигиеналық шараларды білуде;</p> <p>БҚ 5. Қазақстан Республикасында стоматологиялық қызмет құрылымын білуде;</p> <p>БҚ 6. Организмнің, бас пен мойынның құрылымы мен қызметін білуде;</p> <p>БҚ 7. Тіс-жақ жүйесінің анатомия-физиологиялық және жасқа байланысты ерекшеліктерін білуде;</p> <p>БҚ 8. Алмалы-салмалы протездердің түрлерін және оларды қолдануда;</p> <p>БҚ 9. Жартылай және толық алмалы-салмалы пластинкалық протездердің құрылымын білуде;</p> <p>БҚ 10. Техникалық қауіпсіздіктер және санитариялық-техникалық нормалардың негіздерін білуде;</p> <p>БҚ 11. Кәсіптік салада қазақ (орыс) және шет тілдердегі тесттерді оқу және аудару үшін қажетті сөздіктер мен аудармаларды, лексикалық және грамматикалық минимумдарды білуде.</p> <p>Кәсіптік:</p> <p>КҚ 1. Тіс техникалық зертханасы мен тіс техникінің жұмыс орнын ұйымдастыра білуде;</p>	<p>Пәнді оқып-үйрену нәтижесінде білім алушы:</p> <ul style="list-style-type: none">- медициналық этика-деонтология негіздерін;- өз күзiреттілігі шеңберіндегі манипуляциялар мен емшаралар өткізу мақсаттары мен алгоритмдерін;- жаңа экономикалық талаптарға байланысты медициналық мекемелердің жұмыстарын ұйымдастыруды;- қазіргі уақыттағы ақпараттық технологиялар (компьютерлік білім, оқыту мен басқарудың автоматтандырылған жүйесі және т.б.) негізін білуде;- стоматологиялық жәрдем көрсету жүйесі туралы;- салауатты өмір салтын қалыптастыру негіздерін білуі тиіс. <ul style="list-style-type: none">- күнделікті өмірде, кәсіптік қызметінде алған білімдерін қолдана отырып шиеленістерді шеше білуде, этика-деонтологиялық принциптер негізінде пациенттермен, олардың туған-туыстарымен, әріптестермен қарым-қатынас қалыптастыру дағдыларын меңгеруді;- тіс техникінің жұмыс орнын ұйымдастыруды;- тіс техникалық зертханадағы жабдықтармен, құралдармен жұмыс жасай білуді;- алмалы-салмалы протездер дайындай білуді;- әртүрлі шұғыл жағдайлар кезінде медициналық алғашқы жәрдем көрсете білуде, жүрек-өкпе реанимациясы әдістерін меңгере білуді үйреніп алуы қажет.

<p>КҚ 2. Протездерді дайындаудың технологиялық кезеңдеріндегі тіс техникалық материалдардың қолдану барысында өзгеріске ұшырауын білуде;</p> <p>КҚ 3. Алмалы-салмалы протездердің құрылымын дұрыс таңдай білуде;</p> <p>КҚ 4. Жаңа экономикалық жағдайда медициналық мекемелердің жұмысын ұйымдастыра білуде;</p> <p>КҚ 5. Қазіргі уақыттағы ақпараттық технологиялар (компьютерлік білім, оқыту мен басқарудың автоматтандырылған жүйесі және т.б.) негізін білуде;</p> <p>КҚ 6. Салауатты өмір салтын насихаттай білуде, өмірдегі физикалық жетілдіру шеберлігі мен дағдыларын пайдалана білуде, денсаулық деңгейіне баға беруде, денсаулықты жақсарту бағдарламасын құрастыру, зиянды әдеттермен күресу және алдын алу бойынша шаралар жүргізе білуде;</p> <p>КҚ 7. Халықаралық стандарттар бойынша медициналық жәрдем көрсету сапасын жақсартуда.</p> <p>Кәсіптік:</p> <p>КҚ 1. Алмалы-салмалы протездердің құрылымдық ерекшеліктері бойынша білімі мен дағдысын меңгеруде;</p> <p>КҚ 2. Алмалы-салмалы протездер дайындаудың тіс техникалық өндірісі бойынша білімі мен дағдысын меңгеруде;</p> <p>КҚ 3. Ортопедиялық стоматологиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру жүйесі және тіс пен тіс қатарларының кемістіктерін емдеу бойынша білімі мен дағдысын меңгеруде;</p> <p>КҚ 4. Пластмассалық тіссауыт жасаудың клиникалық-зертханалық кезеңдері бойынша білімі мен дағдысын меңгеруде;</p> <p>КҚ 5. Жартылай алмалы-салмалы протездерді дайындаудың әдістерін меңгеруде;</p> <p>КҚ 6. Толық алмалы-салмалы протездерді дайындаудың әдістерін меңгеруде;</p>	<p>- этика мен деонтология;</p> <p>- алмалы-салмалы протездерді дайындау бойынша тіс техникалық өндірісін ұйымдастыру;</p> <p>- салауатты өмір салтын насихаттау;</p> <p>- қала және ауыл тұрғындарына медициналық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру мәселелерінде құзырлы болуы қажет.</p> <p>Білім алушы оқуды бітіргеннен кейін:</p> <p>- жартылай алмалы-салмалы және толық алмалы-салмалы протездерді жасау әдістерін;</p> <p>- тістің үлгісін жасауды;</p> <p>- жартылай алмалы-салмалы протездердің шекарасын анықтауды;</p> <p>- кламмерді;</p> <p>- кламмер жүйесін;</p> <p>- ұстап тұрғыш кламмерді;</p> <p>- Кемени бойынша тіс-қызылиек кламмерін дайындау техникасын;</p> <p>- окклюзияның білікті балауыздан негіз жасауды;</p> <p>- жартылай алмалы-салмалы протездерді дайындау кезінде орталық окклюзия дайындауды;</p> <p>- төменгі жақсүйектің қимылын қайталаушы аппаратты, фронтальді бөлімде жасанды тістерді орналастыруды;</p> <p>- үстіңгі жақсүйектің оң жақ бүйір бөлігіне жасанды тістерді орналастыруды;</p> <p>- үстіңгі жақсүйектің сол жақ бүйір бөлігіне жасанды тістерді орналастыруды;</p> <p>- төменгі жақсүйектің фронтальді бөлігіне жасанды тістерді орналастыруды;</p> <p>- төменгі жақсүйектің оң жақ бүйір бөлігіне жасанды тістерді орналастыруды;</p> <p>- төменгі жақсүйектің сол жақ бүйір бөлігіне жасанды тістерді орналастыруды;</p>
--	---

Тема 22 Приготовление пластмассового теста, формовка его в кювету. Процесс полимеризации

Должен уметь:

- изготовить поверхность гипсовой модели;
- приготовить пластмассовое тесто для паковки в кювету;
- прессовать кювету;
- соблюдать режим полимеризации.

Тема 23 Техника обработки съёмных пластиночных протезов

Должен уметь:

- соблюдать поэтапность полировки протеза, качество обработки поверхности протеза;
- сглаживать края протеза шлифовальными кругами с помощью фильц и полировочными порошками, полировать наружную поверхность протеза до блеска.

Тема 24 Коррекция съёмного протеза

Должен уметь:

- проводить коррекцию протеза.

Тема 25 Разбор допущенных ошибок при изготовлении съёмных протезов и их исправление

Должен уметь:

- правильно определить допущенные ошибки и их устранить;
- произвести оценку протеза;
- сдать протез;
- дать рекомендации по использованию пластинчатых протезов.

Тема 27 Функциональные слепки и их классификация. Методы получения пробы Гербста

Должен уметь:

0000000	0000000
0000000	0000000

- изготовить пластиночный протез при полном отсутствии зубов верхней и нижней челюстей при ортогнатии;
- производить постановку искусственных зубов по этапам.

Тема 28 Изготовление съёмного пластиночного протеза с пластмассовыми зубами на верхнюю и нижнюю челюсти при полном отсутствии зубов (по М.Е. Васильеву)

Должен уметь:

- получить анатомический слепок с верхней и нижней челюстей;
- изготовить индивидуальные ложки из протакрила;
- получить индивидуальные ложки по методу Гербста с верхней и нижней челюстей.

Тема 17 Принцип постановки искусственных зубов по М.Е. Васильеву для фронтальных зубов верхней челюсти

Должен уметь:

7654321	1230000
7654321	1234567

- подобрать искусственные зубы согласно ориентирам, производить постановку искусственных зубов в окклюдаторе по стеклу и в артикуляторе при ортогнатическом соотношении беззубых челюстей.

Тема 18 Постановка искусственных зубов в боковом отделе верхней и нижней челюстей

Должен уметь:

7654000	0004567
7654000	0004567

- подобрать по фасону, размеру, цвету искусственные зубы и расположить прямую по середине альвеолярного отростка на восковом шаблоне.

Тема 19 Постановка искусственных зубов по М.Е. Васильеву на нижней челюсти во фронтальном отделе

Должен уметь:

7654321	1234567
7654000	0004567

- подобрать искусственные зубы по фасону, цвету, размеру в соответствии с типом лица;

7654321	1234567
7654000	0004567

- расположить искусственные зубы во фронтальном отделе, создавая альвеолярную кривую от клыка до клыка.

Тема 20 Предварительная и окончательная моделировка базиса протеза

Должен уметь:

- равномерно расположить воск на модели, отгравировать каждый зуб на вестибулярной поверхности, придавая ему естественный вид;
- проверить расположение и направление искусственных зубов;
- проверить четкость границ протеза.

Тема 21 Способы заливки модели в кювету (прямой, обратный, комбинированный способы)

Должен уметь:

- подогнать модель в кювету, определить цоколь модели;
- правильно замесить гипс, расположить модель в кювете.

<p>КҚ 7. Алмалы-салмалы протездерді дайындаудың клиникалық-зертханалық кезеңдері бойынша білімі мен дағдысын меңгеруде;</p> <p>КҚ 8. Оклюзиялық білікті балауыздық негізді дайындау техникасын меңгеруде;</p> <p>КҚ 9. Жоғарғы және төменгі жақсүйектерге жеке қасық дайындау техникасын меңгеруде;</p> <p>КҚ 10. Орталық окклюзияны анықтау техникасын меңгеруде;</p> <p>КҚ 11. М.Е. Васильев әдісі бойынша жасанды тістерді таңдау және орналастыру бойынша білімі мен дағдысын меңгеруде;</p> <p>КҚ 12. Жақсүйектердегі торустар мен экзостоздарды окшаулау әдісі бойынша білімі мен дағдысын меңгеруде;</p> <p>КҚ 13. Окклюдаторға ғаныштау техникасы мен протезді полимерлеу және өңдеу бойынша білімі мен дағдысын меңгеруде құзырлы болуы қажет.</p>	<ul style="list-style-type: none">- негізгі протездерді алдын ала және соңғы рет үлгілеуді;- астаушаға тура әдіспен үлгі ғаныштауды;- астаушаға кері әдіспен үлгі ғаныштауды;- астаушаға құрама әдіспен үлгі ғаныштауды;- протез негізін пластмассадан құрастыруды және полимерлеу үдерісін жүргізуді;- астаушаны ашып протезді шығаруды, өңдеуді, тегістеуді, жылтыратуды.- үлгіні құюды, толық алмалы-салмалы протездердің шекарасын анықтауды;- жоғарғы жақсүйекке жеке қасықтарды дайындауды;- төменгі жақсүйекке жеке қасықтарды дайындауды;- тістүйіс білігі бар балауызды негіз дайындауды;- орталық окклюзияны анықтауды;- окклюдаторға үлгі ғаныштауды;- бет әлпетіне қарап жасанды тістерді таңдап (пішініне, түсіне, көлеміне қарай) орналастыруды;- М.Е. Васильев әдісі бойынша жоғарғы жақсүйектің фронтальді бөлігіне жасанды тістерді таңдап орналастыруды;- жоғарғы жақсүйектің сол жақ бүйір бөлігіне жасанды тістерді таңдап орналастыруды;- жоғарғы жақсүйектің оң жақ бүйір бөлігіне жасанды тістерді таңдап орналастыруды;- төменгі жақсүйектің фронтальді бөліміне жасанды тістерді таңдап орналастыруды;- төменгі жақсүйектің сол жақ бүйір бөлігіне жасанды тістерді таңдап орналастыруды;- төменгі жақсүйектің оң жақ бүйір бөлігіне жасанды тістерді таңдап орналастыруды;- жақсүйектердегі торус пен экзостоздарды окшаулауды;
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - протездің базисін алғашқы және соңғы рет үлгілеуді; - балауыздан құрылымды ерітуді; - үлгі бетін окшаулаушы материалмен өңдеуді; - үлгіні астаушаға ғаныштауды; - пластмассалық массаны дайындауды және полимерлеуді; - алмалы-салмалы пластинкалық протездерді өңдеу техникасын; - протездерді тапсыруды; - алмалы-салмалы протездерді дайындауда жіберілген қателіктерді талдау және түзетуді игеріп алуы қажет.
--	--

3 Пәнінің тақырыптық жоспары және мазмұны

3.1 Пәнінің тақырыптық жоспары

р/с №	Күндізгі оқу нысанындағы оқу уақытының көлемі (сағат)			
	Тараулар мен тақырыптардың атауы	Орта буынды мамандар деңгейі		
		Барлығы	Теория	Практика
1	2	3	4	5
1	Кіріспе. Халыққа стоматологиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру	2	2	
2	Протездердің түрлері және оларды қолдану. Жартылай алмалы-салмалы протездер құрылымы			
3	Жартылай алмалы-салмалы протездерді дайындаудың клиникалық және зертханалық кезеңдері. Көшірме үлгі, үлгі алу. Жартылай алмалы-салмалы протездер шекарасы	6	2	4
4	Окклюзиялық білікті балауызды негіз дайындау	6	2	4
5	Әртүрлі ұстап тұрғыш кламмерлерді дайындау. Орталық окклюзияны анықтау	6	2	4
6	Табиғи тістерге қарап тістер гарнитурасын тандау			
7	Тістердің пішінін зерттеу, білік орнатылған балауыздық негізді дайындау, кламмерлерді орналастыру	4		4

Должен уметь:

- осуществить постановку диагноза по модели беззубой челюсти по классификации Курляндского, Оксмана, Шредера.

Тема 12 Клинико-лабораторные этапы изготовления полного съемного протеза. Получение анатомического слепка с фантомов беззубых челюстей

Должен уметь:

- получить анатомический слепок с фантомов беззубых челюстей и оценить качество.

Тема 13 Техника изготовления индивидуальных ложек для верхней и нижней челюстей

Должен уметь:

- отлить модель, очертить границы индивидуальных ложек для верхней и нижней челюстей;

- замешать быстротвердеющую пластмассу, обжать по модели, режим полимеризации.

Тема 14 Изготовление индивидуальной ложки, используя пробы Гербста. Изготовление базиса с окклюзионными валиками

Должен уметь:

- проводить пробы Гербста на верхнюю и нижнюю челюсти;

- корректировать места сброса ложек;

- изготовить восковой базис на модели;

- изготовить окклюзионные валики;

- оценить качество воскового базиса с окклюзионными валиками.

Тема 15 Определение центральной окклюзии. Нанесение на модель центральной линии, линии улыбок

Должен уметь:

- определить центральную окклюзию;

- нанести на модель центральную режцовую линию, линию улыбки.

Тема 16 Подбор и постановка искусственных зубов. Типы лица. Гарнитур. Альбом зубов из пластмасс и фарфора

Должен уметь:

- собрать из россыпи искусственных зубов гарнитур для верхней и нижней челюсти.

Должен уметь:

- изготовить одноплечевой проволочный гнутый кламмер, оценить его качество изготовления.

8,3	4,8
8,4	4,8

- определить центральную окклюзию в окклюдаторе – эталоне.
- загипсовать модель в окклюдаторе.

Тема 6,7 Подбор гарнитура зубов по естественным зубам. Изучение формы зубов, изготовление воскового базиса с установленными валиками, установка кламмера

Должен уметь:

- собрать гарнитуру зубов из россыпи – для верхней и нижней челюстей, определить направление искусственных зубов и их расположение.
- выгнуть двуплечевой кламмер на

6,5	5,6
-----	-----

Тема 8 Постановка искусственных пластмассовых зубов в съёмных пластиночных протезах при частичном дефекте зубного ряда

Должен уметь:

- правильно установить искусственные пластмассовые зубы.

I		II	
0000321	123	7654000	0004567
7654321	1234567	7654321	1234567

Тема 9 Предварительное и окончательное моделирование базиса протеза. Загипсовка восковой композиции в кювету. Режим полимеризации

Должен уметь:

- придать протезу естественный вид, загипсовать модель в кювету обратным способом, выварить воск, замешать пластмассу, произвести паковку, соблюдать режим полимеризации.

Тема 10 Обработка, шлифовка и полировка частичных пластиночных протезов

Должен уметь:

- правильно отшлифовать, отполировать поверхности протеза и оценить качество изготовленного протеза.

Тема 11 Изготовление съёмного пластиночного протеза при полном отсутствии зубов. Анатомо-физиологические особенности лица и челюсти. Классификация: Курляндского, Оксмана, Шредера, Гаврилова

8	Тіс қатарларының жартылай кемістігі кезінде алмалы-салмалы пластинкалық протезге жасанды пластмассалық тістерді орналастыру	6	2	4
9	Протез негізін алғаш және соңғы рет үлгілеу. Балауыздық құрылымды астаушаға ғаныштау. Полимерлеу тәртібі	6	2	4
10	Жартылай алмалы-салмалы пластинкалық протезді өңдеу, тегістеу және жылтырату	4		4
11	Тістер толық болмаған жағдайда алмалы-салмалы пластинкалық протез дайындау. Бет пен жақсүйектің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Курляндский, Оксман, Шредер, Гаврилов жіктемесі	6	2	4
12	Толықалмалы-салмалы протезді дайындаудың клиникалық-зертханалық кезеңдері. Тіссіз жақсүйектер фантомынан анатомиялық көшірме үлгісін алу	6	2	4
13	Жоғарғы және төменгі жақсүйектерге жеке қасықтар дайындау техникасы	6	2	4
14	Гербст сынамасын қолдана отырып жеке қасықтар дайындау. Окклюзиялық білікпен бірге негізді дайындау	6	2	4
15	Орталық окклюзияны анықтау. Үлгіге орталық сызық пен кұлу аймағын белгілеу	6	2	4
16	Жасанды тістерді таңдау және орналастыру. Беттің түрлері. Тістер жиынтығы (гарнитура). Пластмассадан және фарфордан жасалған тістер альбомы	6	2	4
17	М.Е. Васильев бойынша жоғарғы жақсүйектің фронтальді тістеріне арналған жасанды тістерді қою принциптері	6	2	4
18	Жоғарғы және төменгі жақсүйектердің бүйір бөліміне жасанды тістерді орналастыру	6	2	4
19	М.Е. Васильев әдісі бойынша төменгі жақсүйектің фронтальді бөліміне жасанды тістерді орналастыру принциптері	4	-	4
20	Протез негізін алғашқы және соңғы рет үлгілеу	6	2	4

21	Үлгіні астаушаға ғаныштау әдістері (тікелей, кері, құрама әдістер)	6	2	4
22	Пластмассалық массаны дайындау, оны астаушаға құю. Полимерлеу үдерісі	4	-	4
23	Алмалы-салмалы пластинкалық протезді өңдеу техникасы	4	-	4
24	Алмалы-салмалы протездерді өлшеп түзету	4	-	4
25	Алмалы-салмалы протездерді дайындау кезінде жіберілген қателіктерді талқылау және оны түзету	4	-	4
26	Толық тіс болмаған жағдайда және патологиялық үдерістер кезінде жақ-бет аумағының анатомия-физиологиялық және жасқа байланысты ерекшеліктері	2	2	
27	Функционалдық бедерлеме және оның жіктелуі. Гербст сынамасын алу әдістері	4	-	4
28	Тістері жоқ жоғарғы және төменгі жақсүйектерге арнап пластмассалық тістері бар алмалы-салмалы пластинкалық протездер дайындау (Васильев бойынша)	6	2	4
29	Негізі металдан тұратын протездерді дайындау көрсетімдері мен техникасы	6	2	4
30	Негізі қос қабаттан тұратын протезді дайындау көрсетімдері мен техникасы	4	-	4
31	Тіссіз жақсүйектерге прогениялық қатынастар жағдайында алмалы-салмалы пластинкалық протездер дайындау техникасы (жалған, шын прогения)	10	2	8
32	Тіссіз жақсүйектерге прогнатиялық қатынастар жағдайында алмалы-салмалы пластинкалық протездер дайындау техникасы (жалған, шын)	8	-	8
33	Тіссіз жақсүйектерге айқыш тістүйіс жағдайында алмалы-салмалы пластинкалық протездер дайындау техникасы	8	-	8
34	Толық пластинкадан жасалған протездер дайындау техникасы	8	-	8
35	Алмалы-салмалы пластинкалық протездерді дайындаудың қазіргі технологиялық әдістері	2	2	

ной прогении. Принципы и методы изготовления базисы для истинной прогении.

Тема 35 Современные технологические методы изготовления съёмных пластиночных протезов

Состав, свойства пластмассы, применение. Принцип литьевого аппарата. Режим полимеризации пластмассы.

Тема 36 Починка при трещинах базиса протеза

Причины нарушения целостности протезов. Знать виды починок, способы упрочнения базиса протезов. Иметь представление о частоте и характере поломок съёмных протезов.

Тема 37 Починка при линейном переломе базиса протеза

Слабые места поломки базиса протеза. Материалы, применяемые для исправления поломок. Пластмасса, изолирующие материалы, клей дихлорэтан. Соотношение полимера и мономера из расчета на одну единицу починки протеза.

Тема 38 Починка базиса съёмного протеза путем добавления искусственного зуба или переноса кламмера

Соотношение полимера и мономера для замешивания пластмасс.

Тема 39 Перебазировка при несоответствии внутренней поверхности базиса тканям протезного ложа

Принципы и методы перебазировки протезов. Показания и противопоказания к выполнению методов перебазировки протезов. Преимущество и недостатки перебазировки протезов.

Практические занятия:

Тема 3 Клинические и лабораторные этапы изготовления частичных съёмных протезов. Получение слепка, модели. Границы частичных съёмных протезов

Должен уметь:

- подобрать ложки для челюстей, снять слепок, отлить модели по слепкам из различных материалов, оценить качество модели, определить границы съёмного протеза.

Тема 4 Изготовление воскового базиса с окклюзионными валиками

Должен уметь:

- изготовить восковой базис на модели;
- изготовить окклюзионные валики;
- оценить качество воскового базиса с окклюзионными валиками.

Тема 5 Изготовление различных видов удерживающих кламмеров. Определение центральной окклюзии

Тема 18 Постановка искусственных зубов в боковом отделе верхней и нижней челюстей

Принципы и методы постановки искусственных зубов в боковом отделе верхней и нижней челюстей.

Тема 20 Предварительное и окончательное моделирование базиса протезов

Принцип предварительного и окончательного моделирования базиса протеза, отличие между ними. Подготовка модели в кювету.

Тема 21 Способы заливки модели в кювету (прямой, обратный, комбинированный способы)

Расположение и высота модели в кювете. Знать прямой, обратный, комбинированный способы заливки модели в кювету, преимущества и недостатки между ними. Выбор способа заливки модели в кювету.

Тема 26 Анатомо-физиологические изменения и возрастные особенности челюстно-лицевой области при полном отсутствии зубов и при патологических процессах

Анатомо-физиологические возрастные особенности лица, его нижней трети, верхней и нижней челюсти, височно-нижнечелюстного сустава при полном отсутствии зубов и при патологических процессах.

Тема 28 Изготовление съемного пластиночного протеза с пластмассовыми зубами на верхнюю и нижнюю челюсти при полном отсутствии зубов (по М.Е. Васильеву)

Виды патологических прикусов. Морфологическая характеристика прогнатического, прогенического прикусов.

Постановка зубов на беззубые челюсти в прогеническом соотношении (ложном, истинном).

Постановку зубов на беззубые челюсти в прогнатическом соотношении (ложном, истинном).

Тема 29 Показания и техника изготовления протезов с металлическими базами

Показания и противопоказания металлического базиса. Техника изготовления протеза с металлическими базами. Материалы, применяемые в протезах с металлическим базисом. Расположение каркаса металлического базиса протеза.

Тема 31 Изготовление съемных пластиночных протезов на беззубые челюсти в их прогеническом соотношении (ложная, истинная прогения)

Последовательность изготовления съемных пластиночных протезов при ложной прогении. Принципы постановки искусственных зубов, меняя местами жевательные зубы. Последовательность изготовления съемных пластиночных протезов при истин-

36	Протез негізіндегі сызаттарды жөндеу	10	2	8
37	Протез негізіндегі сызық тәрізді сынықты жөндеу	10	2	8
38	Протез негізіне қосымша жасанды тістер қосу немесе кламмер орнын ауыстырып жөндеу	10	2	8
39	Протез негізінің ішкі беті протез орналасатын орынжайдағы тіндерге сәйкес келмегенде қайтадан орналастыру	10	2	8
40	Сынақ сабағы	2		2
	Барлығы:	220	50	170

3.1* Орта буынды мамандарға арналған модульдік оқыту бағдарламасының тақырыптық жоспары

Ескертпе: білім беру оқу бағдарламасын қараңыз.

3.2 Пәннің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

1 тақырып Кіріспе. Халыққа стоматологиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру

Ортопедиялық стоматологияның мақсаты мен міндеттері, тіс протездеу техникасының даму тарихы. Ортопедиялық стоматология мен тіс протездеу техникасы. Ортопедиялық стоматология мен тіс протездеу техникасының терапиялық және хирургиялық стоматологиямен, биологиямен, адам анатомиясымен, адам физиологиясымен, физикамен, химиямен, материалтану пәндерімен және басқа да ғылымдармен өзара байланысы. Тіс техникалық өндірісін ұйымдастыру. Негізгі және көмекші өндірістік бөлмелерді тіс техникалық қондырғылармен жабдықтау тізімі, электрлік және газ плиталарда, шлифмоторларда, қышқылдармен және ерітінділермен жұмыс істеген кезде техникалық қауіпсіздік ережелерін сақтау. Тіс протездерін дайындаудағы өндірістік зияндылықты жою бойынша атқарылатын алдын алу шараларының тізімі. Құралдармен жұмыс істеу кезінде оларды дұрыс пайдалану және оларды үстел үстіне оңтайлы орналастыру қағидалары.

2 тақырып Протездердің түрлері және оларды қолдану. Жартылай алмалы-салмалы протездер құрылымы

Алмалы-салмалы протездердің түрлері және олардың құрылымдық ерекшеліктері, олардың негізгі бөліктері және оларға қойылатын талаптар. Жартылай алмалы-салмалы пластинкалық протездердің жағымды және жағымсыз жақтары. Кеннеди, Гаврилов, Грозовский, Бернадский бойынша тіс қатары кемістіктерінің жіктелуі.

3 тақырып Жартылай алмалы-салмалы протездерді дайындаудың клиникалық және зертханалық кезеңдері. Көшірме үлгі, үлгі алу. Жартылай алмалы-салмалы протездер шекарасы

Жартылай алмалы-салмалы пластинкалық протездерді дайындаудың клиникалық-зертханалық кезеңдерінің реті. Стандартты және жеке көшірме үлгілердің және бедерлеме қасықтардың түрлері, оларды қолдану. Көшірме үлгілердің түрлері және оларды қолдану, оларға қойылатын талаптар. Әртүрлі материалдардан дайындалған көшірме үлгілер бойынша ғаныштан және құрама үлгілерді дайындау реті. Жоғарғы және төменгі жақсүйектердің анатомиялық құрылымдары, өтпелі катпарлардың топографиясы бойынша протез негізінің шекарасын анықтау.

4 тақырып Окклюзиялық білікті балауызды негіз дайындау

Антогонист тістер кемістігінің орналасуына, көлеміне байланысты окклюзиялық білікті балауыздық негізді (тістүйіс үлгісімен) қолдану. Оларға қойылатын талаптар.

5 тақырып Әртүрлі ұстап тұрғыш кламмерлерді дайындау. Орталық окклюзияны анықтау

Ұстап тұрғыш кламмерлердің түрлері (бір иінді, екі иінді, қосарлы, аспалы, денто-альвеолярлы, альвеолярлы), кламмердің құрамды бөлігі, оларды қолдану, оларды тірек тіске орналастыру. Кламмерді бұғу техникасы. Кламмердің жағымды және жағымсыз сапасы. Орталық окклюзияны анықтау реті мен орталық окклюзияға бекіту әдістемесі, тістүйіс білікшесінде жаттығу. Окклюдаторды қолдану және оның құрылысы, оны жұмысқа дайындау. Окклюдаторда орталық оккюзия жағдайындағы үлгіні ғаныштау ережесі.

8 тақырып Тіс қатарларының жартылай кемістігі кезінде алмалы-салмалы пластинкалық протезге жасанды пластмассалық тістерді орналастыру

Жоғарғы және төменгі жақсүйектердің фронтальді және бүйір бөлімдеріне альвеолярлы қыры мен тіс сауыты қытынасы бойынша пластмассалық жасанды тістерді орналастыру.

9 тақырып Протез негізін алғаш және соңғы рет үлгілеу. Балауыздық құрылымды астаушаға ғаныштау. Полимерлеу тәртібі

Протез негізін алғашқы және соңғы рет үлгілеудің мәні. Протез негізінің барлық беткейін біркелкі қалыңдықта үлгілеу, әрбір жасанды тіске табиғи түр беру, балауыздық құрылымды астаушаға ғаныштау. Полимерлеу тәртібі.

10 тақырып Жартылай алмалы-салмалы пластинкалық протезді өңдеу, тегістеу және жылтырату

Қырнайтын материалдар, құрамы және қасиеті, оны қолдану. Протездерді өңдеу техникасы, протездің сапасы.

ней и нижней челюсти, височно-нижнечелюстного сустава при полном отсутствии зубов. Виды и степени атрофии костной ткани челюстей.

Классификация беззубых челюстей по Курляндскому, Оксману, Шредеру. Знать значение формы верхней челюсти, твердого и мягкого неба, линии – А, преддверия полости рта, структуру тканей слизистой оболочки, зоны податливости, увлажненности, болевую чувствительность слизистой оболочки, топографии уздечки нижней губы, щек, языка, позадиомолярной области.

Тема 12 Клинико-лабораторные этапы изготовления полного съемного протеза. Получение анатомического слепка с фантомов беззубых челюстей

Последовательность клинических и лабораторных этапов. Изготовление при полном отсутствии зубов. Положительные и отрицательные качества полного съемного пластиночного протеза.

Тема 13 Техника изготовления индивидуальных ложек для верхней и нижней челюстей

Способы изготовления индивидуальных ложек, окантовка функционального слепка. Требования, предъявляемые к моделям беззубых челюстей. Техника изготовления индивидуальных ложек по Брахману для челюстей.

Тема 14 Изготовление индивидуальной ложки, используя пробы Гербста. Изготовление базиса с окклюзионными валиками

Иметь представление о функциональных пробах Гербста, корректирование места сброса ложек с применением проб. Изготовление воскового базиса с окклюзионными валиками.

Тема 15 Определение центральной окклюзии. Нанесение на модель центральной линии, линии улыбок

Физиологический покой лица и его высота. Высота отдела лица. Виды прикусов, определение центральной линии, ориентируясь на уздечку губы и резцовый сосочек неба.

Тема 16 Подбор и постановка искусственных зубов. Типы лица. Гарнитур. Альбом зубов из пластмасс и фарфора

Анатомическая форма искусственных зубов для верхней и нижней челюстей. Типы лица - конический, квадратный, круглый. Гарнитур зубов: пластмассовые и фарфоровые.

Тема 17 Принцип постановки искусственных зубов по М.Е.Васильеву для фронтальных зубов верхней челюсти

Понятие о протетической плоскости и принципы постановки искусственных зубов по Васильеву.

вых и комбинированных моделей по слепкам из различных материалов. Анатомические образования на верхней и нижней челюсти, топография переходной складки, по отношению к которой определяются границы базиса протеза.

Тема 4 Изготовление воскового базиса с окклюзионными валиками

Назначение и необходимость применения воскового базиса с окклюзионными валиками (прикусными шаблонами) в зависимости от величины, топографии дефекта и наличия антогнирующих зубов. Требования, предъявляемые к ним.

Тема 5 Изготовление различных видов удерживающих кламмеров. Определение центральной окклюзии

Виды удерживающих кламмеров (одноплечий, двухплечий, двойной, перекидной, денто-альвеолярный, альвеолярный), составные части кламмера и их назначение, расположение их на опорных зубах. Техника изгибания кламмеров. Положительные и отрицательные качества кламмеров. Последовательность определения центральной окклюзии и методика фиксации в положении центральной окклюзии, назначение тренировок на прикусных валиках. Назначение и конструкция окклюдаторов, их устройство и подготовка к работе. Правила заливки моделей в положении центральной окклюзии в окклюдаторе.

Тема 8 Постановка искусственных пластмассовых зубов в съемных пластиночных протезах при частичном дефекте зубного ряда

Постановка искусственных пластмассовых зубов во фронтальном и боковом отделе на верхней и нижней челюстях по отношению к альвеолярному гребню и коронки зуба.

Тема 9 Предварительное и окончательное моделирование базиса протеза. Загипсовка восковой композиции в кювету. Режим полимеризации

Значение предварительной и окончательной моделировки базиса протеза. Придать равномерную толщину поверхности базиса протеза, каждому искусственному зубу эстетический вид, загипсовать восковую композицию в кювету. Режим полимеризации.

Тема 10 Обработка, шлифовка и полировка частичных съемных пластиночных протезов

Абразивные материалы, состав и свойства, и их назначение. Техника обработки протезов, качество протеза.

Тема 11 Изготовление съемного пластиночного протеза при полном отсутствии зубов. Анатомо-физиологические особенности лица и челюсти. Классификация: Курляндского, Оксмана, Шредера, Гаврилова

Лечебное и профилактическое значение пластиночного протеза.

Анатомо-физиологические, возрастные особенности лица, его нижней трети, верх-

11 тақырып Тістер толық болмаған жағдайда алмалы-салмалы пластинкалық протез дайындау. Бет пен жақсүйектің анатомия- физиологиялық ерекшеліктері. Курляндский, Оксман, Шредер, Гаврилов жіктемесі

Пластинкалық протездің емдік және профилактикалық мәні.

Толық тіс болмаған жағдайдағы беттің төменгі үштен бір бөлігінің, жоғарғы және төменгі жақсүйектердің, самай – төменгі жақсүйек буындарының анатомия-физиологиялық және жасқа байланысты ерекшеліктері. Жақсүйектер атрофиясының түрлері мен дәрежесі.

Тіссіз жақсүйектердің Курляндский, Оксман, Шредер бойынша жіктелуі. Жоғарғы жақсүйек формасының, қатты және жұмсақ таңдай, А – сызығы, ауыз қуысының кіреберісі, сілемей қабықша тіндері құрылымының, сілемей қабықша дымқылдығының, ауырсыну сезімталдығының, төменгі ерін жүгеншігі, ұрт, тіл, азу тістер артындағы аумақ топографиясының мәнін білу.

12 тақырып Толық алмалы-салмалы протезді дайындаудың клиникалық-зертханалық кезеңдері. Тіссіз жақсүйектер фантомынан анатомиялық көшірме үлгісін алу

Клиникалық-зертханалық кезеңдердің реті. Тістердің толық болмауы кезінде оларды дайындау. Толық алмалы-салмалы пластинкалық протездің жағымды және жағымсыз сапалары.

13 тақырып Жоғарғы және төменгі жақсүйектерге жеке қасықтар дайындау техникасы

Жеке қасық дайындау тәсілдері, функционалдық көшірме үлгіні жиектеу. Тіссіз жақсүйектердің үлгілеріне қойылатын талаптар. Жақсүйектерге Брахман бойынша жеке қасық дайындау техникасы.

14 тақырып Гербст сынамасын қолдана отырып жеке қасықтар дайындау. Окклюзиялық білікпен бірге негізді дайындау

Гербсттің функционалдық сынамасының маңызы туралы білу және қасықтың дұрыс емес жерлерін Гербсттің сынамасын пайдалана отырып түзету. Окклюзиялық білікті балауыздық негіз дайындау.

15 тақырып Орталық окклюзияны анықтау. Үлгіге орталық сызық пен күлу аймағын белгілеу

Беттің физиологиялық тұрақты күйі мен биіктігі. Бет бөлімдерінің биіктігі. Тістүйістің түрлері, ерін жүгеншігі мен таңдай емізікшелерін бағытқа ала отырып орталық сызықты анықтау.

16 тақырып Жасанды тістерді таңдау және орналастыру. Беттің түрлері. Тістер жиынтығы (гарнитура). Пластмассадан және фарфордан жасалған тістер альбомы

Жоғарғы және төменгі жақсүйектерге арналған жасанды пластмассалық тістердің

анатомиялық пішіні. Беттің түрлері – конус тәрізді, төртбұрышты, домалақ. Пласт-массалық және фарфорлық тістер жиынтығы.

17 тақырып М.Е. Васильев бойынша жоғарғы жақсүйектің фронтальді тістеріне арналған жасанды тістерді қою принциптері

Протетикалық жазықтық туралы түсінік және Васильев әдісі бойынша жасанды тістерді орналастыру принциптері.

18 тақырып Жоғарғы және төменгі жақсүйектердің бүйір бөліміне жасанды тістерді орналастыру

Жоғарғы және төменгі жақсүйектердің бүйір бөліміне жасанды тістерді орналастыру принциптері мен әдістері .

20 тақырып Протез негізін алғашқы және соңғы рет үлгілеу

Протез негізін алғашқы және соңғы рет үлгілеу қағидалары мен олардың арасындағы айырмашылықтар. Үлгіні астаушаға ғаныштауға дайындау.

21 тақырып Үлгіні астаушаға ғаныштау әдістері (тікелей, кері, құрама әдістер)

Үлгінің астаушадағы орналасуы мен биіктігі. Үлгіні астаушаға тікелей, кері, құрама ғаныштау тәсілдерін білу және олардың кемшіліктері мен артықшылықтары. Үлгіні астаушаға ғаныштау тәсілін таңдау.

26 тақырып Толық тіс болмаған жағдайда және патологиялық үдерістер кезіндегі жақ-бет аумағының анатомия-физиологиялық және жасқа байланысты ерекшеліктері

Толық тіс болмаған жағдайдағы және патологиялық үдерістер кезіндегі беттің төменгі үштен бір бөлігінің, жоғарғы және төменгі жақсүйектердің, самай – төменгі жақсүйек буынының анатомия-физиологиялық және жасқа байланысты ерекшеліктері.

28 тақырып Тістері жоқ жоғарғы және төменгі жақсүйектерге арнап пластмассалық тістері бар алмалы-салмалы пластинкалық протездер дайындау (М.Е. Васильев бойынша)

Патологиялық тістүйістердің түрлері. Прогнатиялық және прогениялық тістүйістердің морфологиялық сипаттамасы.

Прогениялық қатынастар жағдайындағы тіссіз жақсүйектерге тістерді орналастыру (жалған, шынайы).

Прогнатиялық қатынастар жағдайындағы тіссіз жақсүйектерге тістерді орналастыру (жалған, шынайы).

38	Починка базиса съёмного протеза путем добавления искусственного зуба или переноса кламмера	10	2	8
39	Перебазировка при несоответствии внутренней поверхности базиса тканям протезного ложа	10	2	8
40	Зачетное занятие	2		2
	Всего:	220	50	170

3.1* Тематический план программ модульного обучения для специалистов среднего звена

Примечание: смотрите образовательную учебную программу.

3.2 Содержание типовой учебной программы дисциплины

Тема 1 Введение. Организация стоматологической помощи населению

Цель и задачи ортопедической стоматологии, история развития зубопротезной техники. Взаимосвязь ортопедической стоматологии и зубопротезной техники с терапевтической и хирургической стоматологией, биологией, анатомией, физиологией человека, физикой, химией, материаловедением и другими науками и дисциплинами. Организация зуботехнического производства. Перечень оснащения основных и вспомогательных производственных помещений с зуботехническим оборудованием, инструментами, эксплуатация и техника безопасности при работе на газовых горелках и низковольтных электроплитах, на шлифмоторах, с кислотами и растворами. Перечень профилактических мероприятий по устранению производственных вредностей при изготовлении зубных протезов. Принцип рационального расположения инструментария на столе, правильного пользования инструментами во время работы.

Тема 2 Виды протезов, их назначение. Конструкция частичных съёмных протезов

Виды и конструктивные особенности съёмных протезов, их основные части и требования к ним. Положительные и отрицательные качества частичных съёмных пластиночных протезов. Классификация дефектов зубного ряда по Кеннеди, Гаврилову, Гразовского, Бернадского.

Тема 3 Клинические и лабораторные этапы изготовления частичных съёмных протезов. Получение слепка, модели. Границы частичных съёмных протезов

Последовательность клинических и лабораторных этапов изготовления частичных съёмных пластиночных протезов. Разновидности стандартных и индивидуальных слепочных и оттискных ложек, необходимость их применения. Назначение и виды слепков, требования предъявляемые к ним. Последовательность изготовления гипсо-

22	Приготовление пластмассового теста, формовка его в кювету. Процесс полимеризации	4	-	4
23	Техника обработки съёмных пластиночных протезов	4	-	4
24	Коррекция съёмного протеза	4	-	4
25	Разбор допущенных ошибок при изготовлении съёмных протезов и их исправление	4	-	4
26	Анатомо-физиологические изменения и возрастные особенности челюстно-лицевой области при полном отсутствии зубов и при патологических процессах	2	2	
27	Функциональные слепки и их классификация. Методы получения пробы Гербста	4	-	4
28	Изготовление съёмного пластиночного протеза с пластмассовыми зубами на верхнюю и нижнюю челюсти при полном отсутствии зубов (по М.Е. Васильеву)	6	2	4
29	Показания и техника изготовления протезов с металлическими базисами	6	2	4
30	Показания и техника изготовления протезов с 2-х слойным базисом	4	-	4
31	Изготовление съёмных пластиночных протезов на беззубые челюсти в их прогнатическом соотношении (ложная, истинная прогения)	10	2	8
32	Изготовление съёмных пластиночных протезов на беззубые челюсти в их прогнатическом соотношении (ложном, истинном)	8	-	8
33	Изготовление съёмных пластиночных протезов на беззубые челюсти в перекрестном прикусе	8	-	8
34	Техника изготовления цельнолитого пластиночного протеза	8	-	8
35	Современные технологические методы изготовления съёмных пластиночных протезов	2	2	
36	Починка при трещинах базиса протеза	10	2	8
37	Починка при линейном переломе базиса протеза	10	2	8

29 тақырып Негізі металдан тұратын протездерді дайындау көрсетімдері мен техникасы

Негізі металдан тұратын протездер көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Негізі металдан тұратын протездерді дайындау техникасы. Негізі металдан тұратын протездерде қолданатын материалдар. Негізі металдан тұратын протездердің қаңқасын құру.

31 тақырып Тіссіз жақсүйектерге прогениялық қатынастар жағдайында алмалы-салмалы пластинкалық протездер дайындау техникасы (жалған, шынайы прогения)

Жалған прогения кезінде алмалы-салмалы пластинкалық протездер дайындау реті. Шайнауға қатысатын тістердің орнын ауыстыра отырып жасанды тістерді орналастыру принциптері. Шынайы прогения кезінде алмалы-салмалы пластинкалық протездер дайындау реті. Шынайы прогения үшін негіз дайындау принциптері мен әдістері.

35 тақырып Алмалы-салмалы пластинкалық протездерді дайындаудың қазіргі технологиялық әдістері

Пластмассаның құрамы, қасиеті, қолданылуы. Құю аппаратымен жұмыс істеу қағидалары. Пластмассаны полимерлеу тәртібі.

36 тақырып Протез негізіндегі сызаттарды жөндеу

Протез тұтастығының бұзылу себептері. Жөндеу түрлерін, протез негізін орнықтыру тәсілдерін білу. Алмалы-салмалы протездердің сыну жиілігі мен сипаты туралы білуі керек.

37 тақырып Протез негізіндегі сызық тәрізді сынықты жөндеу

Протез негізінің сынуға тәуелді орындары. Сынықты жөндеуге қолданылатын материалдар. Пластмасса, оқшаулағыш материалдар, дихлорэтан желімі. Бір протезді жөндеуге арналған полимер мен мономер қатынасы.

38 тақырып Протез негізіне қосымша жасанды тістер қосу немесе кламмер орнын ауыстырып жөндеу

Пластмасса араластырудағы полимер мен мономер қатынасы.

39 тақырып Протез негізінің ішкі беті протез орналасатын орынжайдағы тіндерге сәйкес келмегенде қайтадан орналастыру

Протездерді қайтадан орналастыру принциптері мен әдістері. Протездерді қайтадан орналастыру әдістерінің көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Протездерді қайта орналастырудың артықшылықтары мен кемшіліктері.

Практикалық сабақ:

3 тақырып Жартылай алмалы-салмалы протездерді дайындаудың клиникалық

және зертханалық кезеңдері. Көшірме үлгі, үлгі алу. Жартылай алмалы-салмалы протездер шекарасы

Білім алушы:

- Жақсүйектерге арналған қасықтарды таңдауды, көшірме үлгі алуды, әртүрлі материалдардан алынған көшірме үлгіге модель құюды, үлгі сапасын бағалауды, алмалы-салмалы протездің шекарасын анықтауды **үйреніп алуы қажет.**

4 тақырып Окклюзиялық білікті балауызды негіз дайындау

Білім алушы:

- үлгіге балауыздық негіз дайындауды;
- окклюзиялық білікті дайындауды;
- окклюзиялық білікті балауыздық негіз дайындау сапасын бағалауды **үйреніп алуы қажет.**

5 тақырып Әртүрлі ұстап тұрғыш кламмерлерді дайындау. Орталық окклюзияны анықтау

Білім алушы:

- бір иінді сымды иілген кламмер дайындау және оның дайындалу сапасын бағалауды

8,3	4,8
8,4	4,8

- орталық окклюзияны окклюдаторда-эталонда анықтауды;
- үлгіні окклюдаторда ғаныштауды **үйреніп алуы қажет.**

6,7 тақырып Табиғи тістерге қарап тістер гарнитурасын таңдау. Тістердің пішінін зерттеу, білік орнатылған балауыздық негізді дайындау, кламмерлерді орналастыру

Білім алушы:

- жоғарғы және төменгі жақсүйекке шашылған тістерден тіс жиынтығын жинауды, жасанды тістердің бағыты мен орналасуын анықтауды;
- екі иінді кламмерді

6,5	5,6
-----	-----

- тістерге бүгуді **үйреніп алуы қажет.**

8 тақырып Тіс қатарларының жартылай кемістігі кезінде алмалы-салмалы пластинкалық протезге жасанды пластмассалық тістерді орналастыру

Білім алушы:

- пластмассалық жасанды тістерді дұрыс орналастыруды **үйреніп алуы қажет.**

I	II
0000321 123	7654000 0004567
7654321 1234567	7654321 1234567

8	Постановка искусственных пластмассовых зубов в съёмных пластиночных протезах при частичном дефекте зубного ряда	6	2	4
9	Предварительное и окончательное моделирование базиса протеза. Загипсовка восковой композиции в кювету. Режим полимеризации	6	2	4
10	Обработка, шлифовка и полировка частичных съёмных пластиночных протезов	4	-	4
11	Изготовление съёмного пластиночного протеза при полном отсутствии зубов. Анатомо-физиологические особенности лица и челюсти. Классификации: Курляндского, Оксмана, Шредера, Гаврилова	6	2	4
12	Клинико-лабораторные этапы изготовления полного съёмного протеза. Получение анатомического слепка с фантомов беззубых челюстей	6	2	4
13	Техника изготовления индивидуальных ложек для верхней и нижней челюстей	6	2	4
14	Изготовление индивидуальной ложки используя пробы Гербста. Изготовление базисов с окклюзионными валиками	6	2	4
15	Определение центральной окклюзии. Нанесение на модель центральной линии, линии улыбок	6	2	4
16	Подбор и постановка искусственных зубов. Типы лица. Гарнитур. Альбом зубов из пластмасс и фарфора	6	2	4
17	Принцип постановки искусственных зубов по М.Е. Васильеву для фронтальных зубов верхней челюсти	6	2	4
18	Постановка искусственных зубов в боковом отделе верхней и нижней челюстей	6	2	4
19	Постановка искусственных зубов по М.Е. Васильеву нижней челюсти во фронтальном отделе	4	-	4
20	Предварительное и окончательное моделирование базиса протезов	6	2	4
21	Способы загипсовки модели в кювету (прямой, обратный, комбинированный способы)	6	2	4

	<ul style="list-style-type: none"> - изоляция торусов и экзастозов в челюстях; - предварительное и окончательное моделирование базиса протеза; - выварка восковой композиции; - покрытие изолирующего материала на поверхности модели; - загипсовка модели в кювету; - приготовления пластмассового теста и полимеризация; - техника обработки съёмных пластинчатых протезов; - сдача и подгонка протеза; - разбор пропущенных ошибок при изготовлении съёмных протезов и их исправление.
--	--

3 Тематический план и содержание дисциплины

3.1 Тематический план дисциплины

№ п/п	Наименование разделов и тем	Количество учебного времени при очной форме обучения (час)		
		Уровень специалиста среднего звена		
		всего	теория	практика
1	Введение. Организация стоматологической помощи населению	2		
2	Виды протезов, их назначение. Конструкция частичных съёмных протезов		2	
3	Клинические и лабораторные этапы изготовления частичных съёмных протезов. Получение слепка, модели. Границы частичных съёмных протезов	6	2	4
4	Изготовление воскового базиса с окклюзионными валиками	6	2	4
5	Изготовление различных видов удерживающих кламмеров. Определение центральной окклюзии	6	2	4
6	Подбор гарнитура зубов по естественным зубам			
7	Изучение формы зубов, изготовление воскового базиса с установленными валиками, установка кламмера	4	-	4

9 тақырып Протез негізін алғаш және соңғы рет үлгілеу. Балауыздық құрылымды астаушаға ғаныштау. Полимерлеу тәртібі

Білім алушы:

- протезге табиғи түр келтіруді, үлгіні астаушаға кері әдіспен ғаныштауды, балауызды ерітуді, пластмассаны ездуді, полимерлеу тәртібін сақтауды **үйреніп алуы қажет.**

10 тақырып Жартылай алмалы-салмалы пластинкалық протезді өңдеу, тегістеу және жылтырату

Білім алушы:

- протез беткейлерін дұрыстап қырып тегістеуді, жылтыратуды және дайындалған протездің сапасын бағалауды **үйреніп алуы қажет.**

11 тақырып Тістер толық болмаған жағдайда алмалы-салмалы пластинкалық протез дайындау. Бет пен жақсүйектің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Курляндский, Оксман, Шредер, Гаврилов жіктемесі

Білім алушы:

- Курляндский, Оксман, Шредер – жіктемелері бойынша тіссіз жақсүйектерге үлгі бойынша диагноз қоюды жүзеге асыруды **үйреніп алуы қажет.**

12 тақырып Толық алмалы-салмалы протезді дайындаудың клиникалық-зертханалық кезеңдері. Тіссіз жақсүйектер фантомынан анатомиялық көшірме үлгі алу

Білім алушы:

- тіссіз жақсүйектер фантомынан анатомиялық көшірме үлгі алуды және оның сапасын бағалауды **үйреніп алуы қажет.**

13 тақырып Жоғарғы және төменгі жақсүйектерге жеке қасықтар дайындау техникасы

Білім алушы:

- жоғарғы және төменгі жақсүйектерге арналған үлгі құюды жеке қасықтың шекарасын сызуды;

- жылдам қататын пластмассаны араластыруды, үлгі бойынша қысуды, полимерлеу тәртібін **үйреніп алуы қажет.**

14 тақырып Гербст сынамасын қолдана отырып жеке қасықтар дайындау. Окклюзиялық білікпен бірге негізін дайындау

Білім алушы:

- жоғарғы және төменгі жақсүйекке Гербст сынамасын жүргізуді;

- қасықтың артық жерлерін егеп түзетуді;

- үлгіге балауыздық негіз дайындауды;

- окклюзиялық білікті дайындауды;

- окклюзиялық білікті балауыздық негіз сапасын бағалауды **үйреніп алуы қажет.**

15 тақырып Орталық окклюзияны анықтау. Үлгіге орталық сызық пен күлу аймағын белгілеу

Білім алушы:

- орталық окклюзияны анықтауды;
- үлгіге орталық сызық пен күлу сызығын түсіре білуді **үйреніп алуы қажет.**

16 тақырып Жасанды тістерді таңдау және орналастыру. Беттің түрлері. Тістер жиынтығы (гарнитура). Пластмассадан және фарфордан жасалған тістер альбомы

Білім алушы:

- жоғарғы және төменгі жақсүйектерге шашылған тістерден тіс жиынтығын жинауды **үйреніп алуы қажет.**

17 тақырып М.Е.Васильев бойынша жоғарғы жақсүйектің фронтальді бөлігіне арналған жасанды тістерді қою принциптері

Білім алушы:

7654321	1230000
7654321	1234567

- жасанды тістерді бағытына байланысты таңдауды, окклюдаторда шыны бойынша жасанды тістерді орналастыруды және тіссіз жақсүйектің ортогнатиялық қатынасында артикуляторда орналастыруды **үйреніп алуы қажет.**

18 тақырып Жоғарғы және төменгі жақсүйектердің бүйір бөліміне жасанды тістерді орналастыру

Білім алушы:

7654000	0004567
7654000	0004567

- жасанды тістерді пішініне, көлеміне, түсіне қарап таңдауды және оларды балауыздық қалыптағы альвеолярлы өсіндінің тура ортасына орналастыруды **үйреніп алуы қажет.**

19 тақырып М.Е. Васильев әдісі бойынша төменгі жақсүйектің фронтальді бөліміне жасанды тістерді орналастыру принциптері

Білім алушы:

7654321	1234567
7654000	0004567

- жасанды тістерді бет пішініне сәйкес фасынына, түсіне, көлеміне қарап таңдауды;

7654321	1234567
7654000	0004567

<p>СК 7. Владеть знаниями и навыками по проведению клинико-лабораторных этапов изготовления съёмных протезов;</p> <p>СК 8. Владеть техникой изготовления воскового базиса с окклюзионными валиками;</p> <p>СК 9. Владеть техникой изготовления индивидуальных ложек на верхнюю и нижнюю челюсти;</p> <p>СК 10. Владеть техникой определения центральной окклюзии;</p> <p>СК 11. Владеть знаниями и навыками подбора и постановки искусственных зубов по методу М. Е. Васильева;</p> <p>СК 12. Владеть знаниями и навыками метода изоляции экзостозов и торусов в челюстях;</p> <p>СК 13. Владеть знаниями и навыками процесса полимеризации и обработки протезов, владеть техникой загипсовки в окклюдатор.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - предварительное и окончательные моделирования базиса протеза; - загипсовка модели в кювету прямым методом; - загипсовка модели в кювету обратными методом; - загипсовка модели в кювету комбинированным методом; - формовка протезных базисов из пластмассы и процесс полимеризации; - выемка протезов из кюветы, отделка, шлифовка, полировка; - отлитие модели, определение границы для полного съёмного протеза; - изготовление индивидуальных ложек для верхней челюсти; - изготовление индивидуальных ложек для нижней челюсти; - изготовление воскового базиса с прикусными валиками; - определение центральной окклюзии; - загипсовка модели в окклюдатор; - подбор и постановка искусственных зубов (по фасонам, размерам, цвету, форме) по типу лица; - подбор и постановка искусственных зубов на верхнюю челюсть во фронтальном отделе по методу М.Е. Васильева; - постановка искусственных зубов на верхнюю челюсть в боковом отделе с левой стороны; - подбор и постановка искусственных зубов на верхнюю челюсть в боковом отделе на правой стороне; - подбор и постановка искусственных на нижнюю челюсть во фронтальном отделе; - подбор и постановка искусственных зубов на нижнюю челюсть в боковом отделе с левой стороны; - подбор и постановка искусственных зубов на нижнюю челюсть в боковом отделе с правой стороны;
--	--

<p>превращений, происходящих в них на технологических этапах при изготовлении протезов;</p> <p>ПК 3. Уметь правильно выбрать конструкцию съёмного протеза;</p> <p>ПК 4. Знать организацию работы медицинских организаций в новых экономических условиях;</p> <p>ПК 5. Знать основы современных информационных технологий (знание компьютера, автоматизированные системы обучения и управления и др.);</p> <p>ПК 6. Уметь вести пропаганду здорового образа жизни, владеть умениями и навыками физического совершенствования жизни, дать оценку уровня здоровья, составить программу улучшения здоровья, уметь проводить мероприятия по профилактике и борьбе с вредными привычками;</p> <p>ПК 7. Быть компетентным в области международных стандартов качества оказания медицинской помощи.</p> <p>Специальными:</p> <p>СК 1. Владеть знаниями и навыками по конструктивным особенностям съёмных протезов;</p> <p>СК 2. Владеть знаниями и навыками по организации зуботехнического производства по изготовлению съёмных протезов;</p> <p>СК 3. Владеть знаниями и навыками по системе организации ортопедической стоматологической помощи и лечению дефектов зубов и зубных рядов;</p> <p>СК 4. Владеть знаниями и навыками по проведению клинико-лабораторных этапов изготовления пластмассовых коронок;</p> <p>СК 5. Владеть методами изготовления частичных съёмных протезов;</p> <p>СК 6. Владеть методами изготовления полных съёмных протезов;</p>	<p>- организации зуботехнического производства по изготовлению несъёмных протезов;</p> <p>- пропаганды принципов здорового образа жизни;</p> <p>- организации медицинской помощи городскому и сельскому населению.</p> <p>После окончания обучения обучающийся:</p> <p>- будет владеть методами изготовления частичных и полных съёмных протезов;</p> <p>- отлитием модели;</p> <p>- определением границы частичных съёмных протезов;</p> <p>- кламмеры;</p> <p>- кламмерная система, удерживающая кламмера;</p> <p>- техника изготовления зубодесневого кламмера по Кемени;</p> <p>- изготовление воскового базиса с окклюзионными валиками;</p> <p>- определение центральной окклюзии при изготовлении частичных съёмных протезов;</p> <p>- аппараты, воспроизводящие движения нижней челюсти;</p> <p>- подбор и постановка искусственных зубов во фронтальном отделе;</p> <p>- подбор и постановка искусственных зубов на верхнюю челюсть в боковом отделе с правой стороны;</p> <p>- подбор и постановка искусственных зубов на верхнюю челюсть в боковом отделе с левой стороны;</p> <p>- постановка искусственных зубов во фронтальном отделе;</p> <p>- подбор и постановка искусственных зубов на нижней челюсти с правой стороны;</p> <p>- подбор и постановка искусственных зубов на нижней челюсти с левой стороны;</p>
---	--

- жасанды тістерді фронтальді бөлімге иттістен иттіске дейін альвеолярлы қиғаштықты келтіре отырып орналастыруды **үйреніп алуы қажет.**

20 тақырып Протез негізін алғашқы және соңғы рет үлгілеу

Білім алушы:

- үлгіге балауызды біркелкі орналастыруды, әр тістің вестибулярлы беткейінің табиғи түрін келтіре отырып мүсіндеуде;
- жасанды тістің бағыты мен орналасуын тексеруде;
- протез шекарасының айқындығын тексеруді **үйреніп алуы қажет.**

21 тақырып Үлгіні астаушаға ғаныштау әдістері (тікелей, кері, құрама әдістер)

Білім алушы:

- үлгі биіктігін анықтауды және оны астаушаға туралауды;
- ғанышты дұрыс илеуді, мүсінді астаушаға орналастыруды **үйреніп алуы қажет.**

22 тақырып Пластмассалық массаны дайындау, оны астаушаға құю. Полимерлеу үдерісі

Білім алушы:

- ғаныштық үлгінің беткейін дайындауды;
- пластмассалық массаны астаушаға пішіндеуге дайындауды;
- астаушаны қысуды;
- полимерлеу тәртібін сақтауды **үйреніп алуы қажет.**

23 тақырып Алмалы-салмалы пластинкалық протезді өңдеу техникасы

Білім алушы:

- протезді жылтырату кезеңін сақтауды, протез беткейін өңдеу сапасын сақтауды;
- протездің сыртқы беткейін жылтыратып өңдеуді, жылтыратқыш ұнтақ пен фильцы көмегімен протез жиегін тегістетуді **үйреніп алуы қажет.**

24 тақырып Алмалы-салмалы протездерді өлшеп түзету

Білім алушы:

- протезді түзетуді **үйреніп алуы қажет.**

25 тақырып Алмалы-салмалы протездерді дайындау кезінде жіберілген қателіктерді талқылау және оны түзету

Білім алушы:

- жіберілген қателіктерді дұрыс анықтауды және оларды түзеуді;
- протезді бағалауды;
- протезді тапсыруды;
- пластинкалық протезді қолдану бойынша ұсыныстар беруді **үйреніп алуы қажет.**

27 тақырып Функционалдық бедерлеме және оның жіктелуі. Гербст сынама-сын алу әдістері

Білім алушы:

0000000	0000000
0000000	0000000

- ортогнатияда жоғарғы және төменгі тіссіз жақсүйектерге пластинкалық протез дайындауды;

- жасанды тістерді кезең бойынша орналастыруды **үйреніп алуы қажет.**

28 тақырып Тістері жоқ жоғарғы және төменгі жақсүйектерге арнап пластмассалық тістері бар алмалы-салмалы пластинкалық протездер дайындау (М.Е. Васильев бойынша)

Білім алушы:

- жоғарғы және төменгі жақсүйектерден анатомиялық көшірме үлгі алуды;

- протакрилден жеке қасықтарды дайындай білуді;

- жоғарғы және төменгі жақсүйектерден Гербст сынамасы бойынша жеке қасық алуды **үйреніп алуы қажет.**

29 тақырып Негізі металдан тұратын протездерді дайындау көрсетімдері мен техникасы

- негізі металдан тұратын протездерді сатылы түрде дайындауды;

- протездерді қалып арқылы және құю әдістерімен дайындауды **үйреніп алуы қажет.**

30 тақырып Негізі қос қабаттан тұратын протезді дайындау көрсетімдері мен техникасы

Білім алушы:

- бұрын дайындалған алмалы-салмалы пластинкалық протезге кезеңдері бойынша қос-қабатты негіздегі протез дайындауды;

- жаңадан дайындалған алмалы-салмалы пластинкалық протезге кезеңдері бойынша қос-қабатты негіздегі протез дайындауды **үйреніп алуы қажет.**

31 тақырып Тіссіз жақсүйектерге прогениялық қатынастар жағдайында алмалы-салмалы пластинкалық протездер дайындау техникасы (жалған, шынайы прогения)

Білім алушы:

- жалған прогения кезінде алмалы-салмалы пластиналық протезді ретімен дайындауды;

- шайнау тістерінің орнын ауыстыра отырып жасанды тістерді орналастыруды;

- шынайы прогения үшін негіз дайындауды;

- қарама-қарсы тістермен түйісуді барынша келтіре отырып жасанды тістерді орналастыруды **үйреніп алуы қажет.**

2 Планируемые результаты обучения дисциплины

Результаты обучения, запланированные в стандарте и образовательной программе	Результаты, запланированные в типовой учебной программе
<p>Обучающийся должен обладать следующими компетенциями:</p> <p>Базовыми:</p> <p>БК 1. Организовать рабочее место;</p> <p>БК 2. Соблюдать технику безопасности на рабочем месте;</p> <p>БК 3. Соблюдать правила этики и деонтологии, владеть знаниями основных моделей построения взаимоотношений «медицинский работник» и «пациент»;</p> <p>БК 4. Знать гигиенические мероприятия, направленные на предупреждение заболеваний, укрепление здоровья и формирование здорового образа жизни;</p> <p>БК 5. Знать структуру стоматологической службы в Республике Казахстан;</p> <p>БК 6. Знать строение и функции организма, топографию головы и шеи;</p> <p>БК 7. Знать анатомо-физиологические и возрастные особенности зубочелюстной системы;</p> <p>БК 8. Знать виды съёмных протезов и их назначения;</p> <p>БК 9. Знать конструкцию частичных и полных съёмных пластиночных протезов;</p> <p>БК 10. Знать основы техники безопасности и санитарно-технические нормы;</p> <p>БК 11. Знать лексический и грамматический минимум, необходимый для чтения и перевода со словарем на казахском (русском) и иностранном языке текстов профессиональной деятельности;</p> <p>Профессиональными:</p> <p>ПК 1. Уметь организовать зуботехническую лабораторию и рабочее место зубного техника.</p> <p>ПК 2. Уметь применять зуботехнические материалы с учетом изменений и</p>	<p>В результате изучения дисциплины обучающийся</p> <p>знает:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основы медицинской этики и деонтологии; - цели, алгоритмы проведения манипуляций и процедур в пределах своей компетенции; - организацию работы медицинских учреждений в новых экономических условиях; - основы современных информационных технологий (знание компьютера, автоматизированные системы обучения и управления и др.); - о системе организации стоматологической помощи; - об основах формирования ЗОЖ. <p>умеет:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разрешать конфликты, применяя полученные знания в повседневной жизни и профессиональной деятельности; - владетет навыками общения с пациентами, их родственниками, коллегами на основе этико-деонтологических принципов; - организовать рабочее место зубного техника; - работать с инструментарием и оборудованием зуботехнической лаборатории; - изготавливать съёмные протезы; - оказывать первую медицинскую помощь при различных неотложных состояниях и владеть методами сердечно-легочной реанимации; <p>Компетентен в вопросах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - этики и деонтологии; - ведения учётно-отчётной медицинской документации;

1 Пояснительная записка

Настоящая Типовая учебная программа разработана в соответствии с Государственным общеобязательным стандартом образования (далее - ГОСО) по специальности 0304000 - «Стоматология», квалификация 0304023 - «Дантист».

Изучение дисциплины «Техника изготовления съёмных протезов» является неотъемлемой частью формирования профессиональной компетентности будущего специалиста.

Общий объём учебного времени 220 часов, из них:

- теоретических занятий – 50 часов;
- практических занятий – 170 часов.

Перечень разделов и тем является обязательным для изучения и не может быть изменен в сторону уменьшения, но может быть изменен в сторону углубления и (или) расширения изучаемых тем (разделов).

Количество учебного времени на изучение разделов носит рекомендательный характер и может быть изменено при сохранении содержания образования по дисциплине.

Согласно ГОСО введена структура модульного обучения с уклоном на формирование у обучающихся базовых, профессиональных и специальных компетенций. При разработке рабочих учебных программ организация образования имеет право изменять объём учебного времени, выделенного в типовом учебном плане на изучение дисциплины в пределах 15-25%, при сохранении объёма учебного времени, отведенного на цикл (ГОСО РК 4.05-2008 «Образование среднее. Техническое и профессиональное. Основные положения»).

Настоящая Типовая учебная программа базируется на знаниях, умениях и навыках, полученных при изучении предметов: «Анатомия», «Зуботехническое материаловедение».

Программа предусматривает интеграцию с другими клиническими дисциплинами: «Профилактика и лечение болезней зубов и полости рта», «Техника изготовления несъёмных протезов», «Техника изготовления ортодонтических конструкции», «Основы общей патологии с патологией зубов».

При реализации настоящей Типовой программы рекомендуется использовать дидактические и наглядные пособия, таблицы, диапозитивы, учебные и учебно-методические пособия. Особое внимание программой уделено технике изготовления съёмных протезов с учетом современных требований к протезированию.

Формы проведения занятий:

- учебные занятия по расписанию учебного заведения (теоретические, практические и индивидуальные, самостоятельные занятия обучающихся во внеурочное время). Занятия рекомендуется проводить с использованием различных форм организации учебного процесса: деловая игра, урок–конференция, урок моделирования клинических ситуаций и др.

32 тақырып Тіссіз жақсүйектерге прогнатиялық қатынастар жағдайында алмалы-салмалы пластинкалық протездер дайындау техникасы (жалған, шынайы)

Білім алушы:

- жалған прогнатия үшін негіз дайындауды, жақсүйектердің орналасу ерекшеліктерін ескере отырып жасанды тістерді орналастыруды;
- шынайы прогнатия үшін негіз дайындауды;
- карама-қарсы тістермен түйісуді барынша келтіре отырып жасанды тістерді орналастыруды **үйреніп алуы қажет.**

33 тақырып Тіссіз жақсүйектерге айқыш тістүйіс жағдайында алмалы-салмалы пластинкалық протездер дайындау техникасы

Білім алушы:

- сфералық жазықтық бойынша протез құрастыруды **үйреніп алуы қажет.**

34 тақырып Толық пластинкадан жасалған протездер дайындау техникасы

Білім алушы:

- толық пластинкадан жасалған протездер дайындау ретін **үйреніп алуы қажет.**

36 тақырып Протез негізіндегі сызаттарды жөндеу

Білім алушы:

- ғанышты араластыру, бекітуші үлгіні құюды, сызатты тазартуды, пішінін келтіруді, полимерлеуді, өңдеуді, егеп тегістеуді, жылтыратуды **үйреніп алуы қажет.**

37 тақырып Протез негізіндегі сызық тәрізді сынықты жөндеу

Білім алушы:

- сынық қалдықтарын орнына келтіруді, сынықтарды қарап тексеруді, желіммен жапсыруды, бекітуші үлгіні құюды, пішінін келтіруді, полимерлеуді, өңдеуді, егеп тегістеуді және жылтыратуды **үйреніп алуы қажет.**

38 тақырып Протез негізіне қосымша жасанды тістер қосу немесе кламмер орнын ауыстырып жөндеу

Білім алушы:

- үлгісін құюды, кламмерді бүгуді, пішінін келтіруді, қолданылатын пластмасса түріне қарап (ыстықта немесе суықта қататын) дайындауды **үйреніп алуы қажет.**

39 тақырып Протез негізінің ішкі беті протез орналасатын орынжайдағы тіндерге сәйкес келмегенде қайтадан орналастыру

Білім алушы:

- протездің ішкі бетін егеп тазалауды, көшірме үлгіге алынған затты араластыруды, көшірме үлгі алуды, көшірме үлгіден модель құюды, ғаныштауды, балауызды ерітуді, пішінін келтіруді, полимерлеуді, өңдеуді, протезді жылтыратуды **үйреніп алуы қажет.**

40 тақырып Сынақ сабағы

4 Білім беру үдерісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар

Білім беру технологиясын таңдау «Алмалы-салмалы протездерді дайындау техникасы» пәнінің мазмұнына сәйкестендірілуі қажет, білім алушылардың алмалы-салмалы протездерді дайындаудың клиникалық-зертханалық кезеңдері аясында білімін, іскерлігін және дағдыларын дантистің құзыреттілігі шеңберінде қалыптастыруы қажет (МЖМБС, білім беру бағдарламасын қараңыз).

Практикалық сабақтарды өткізген кезде топтарды 8 адамнан аспайтын топшаларға бөлу қарастырылған.

Оқыту кезінде заманауи оқу-әдістемелік әдебиеттерді, жаңа оқу және анықтама құралдарын, электронды оқулықтар мен мультимедиялық оқыту бағдарламаларын қолдану қарастырылған.

5 Оқытудың жоспарланған нәтижелерін бақылау

Білімді бақылау түріне бастапқы, ағымды, аралық және қорытынды бақылаулар жатады. Білім алушылардың бағдарламада қарастырылған материалдарды игергенін тексеру үшін қазіргі құралдар мен бақылау әдістері (тесттік тапсырмалар, ауызша және жазбаша сұрау, жағдаяттық есептер және т.б.) қолданылады. Бақылау өткізу түрін таңдау құқығы қарастырылған. Пән бойынша аралық аттестация мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында қарастырылған оқу жұмыс жоспарына сәйкес өткізіледі. Осы пән бойынша бақылаудың қорытынды түрі емтихан болып саналады. Емтихан емтихандық сессияға бөлінген уақыттың есебінен өткізіледі.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	30
2. Планируемые результаты обучения дисциплины	31
3. Тематический план и содержание дисциплины	34
4. Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса	48
5. Контроль планируемого результата обучения	48
6. Литература и средства обучения	49

Настоящая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

6 Әдебиеттер және оқу құралдары

Автор:

Балмаганбетова Г.А. – преподаватель специальных дисциплин медицинского колледжа при РГП «Карагандинский государственный медицинский университет»

Эксперты:

1. Косиева А.А. – Директор ТОО «Медицинский центр современных технологий» врач-стоматолог;
2. Садыков А.К. – Директор ТОО «Садык АК» врач-стоматолог.

1 РАЗРАБОТАНА и ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки и медицинским колледжем при РГП на ПХВ «Карагандинский государственный медицинский университет.

2 ВВЕДЕНА впервые.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с Государственным общеобязательным стандартом образования 2010 года по специальности 0304000 - «Стоматология» с квалификацией 0304023 - «Дантист».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом Министерства здравоохранения Республики Казахстана от 5 августа 2010 г. № 604

6.1 Негізгі әдебиеттер:

1. Зубопротезная техника: учебник. / под ред. М.М. Расулова, Т.И. Ибрагимова, И.Ю. Лебеденко, И.М. Расулова. – М., 2009. – 448 с.
2. Копейкин В.Н., Демнер Л.М. «Зубопротезная техника». – Москва, «Медицина», 2010.
3. Лекции по ортопедической стоматологии: учебное пособие / под ред. проф. Т.И. Ибрагимова. – М., 2010. – 208 с.
4. Съёмные протезы: учебное пособие. Миронов М.Л. – М., 2008. – 456 с.

6.2 Қосымша әдебиеттер:

1. Восстановление полной утраты зубов. Варес Э.Я. – Донецк, 2001.
2. «Руководство для зубных техников». Погодин В.С., Пономарев В.А. – М., 1993.

6.3 Оқу құралдары:

- дидактикалық және көрнекі құралдар;
- қағаз және электронды нұсқадағы тесттер;
- қағаз және электронды нұсқадағы оқу-әдістемелік құралдар;
- диапозитивтер, оқу фильмдері;
- тақырыптық плакаттар жиынтығы;
- ОТҚ.

**МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ**

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

**ТЕХНИКА ИЗГОТОВЛЕНИЯ
СЪЕМНЫХ ПРОТЕЗОВ**

Специальность: 0304000 - «СТОМАТОЛОГИЯ»

Квалификация: 0304023 - «Дантист»

Объем часов - 220

Астана 2010